

Briselē, 6.11.2013.
COM(2013) 769 final

2013/0377 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 attiecībā uz Apvienoto Nāciju Organizācijas
Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Kioto protokola tehnisko īstenošanu**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Dohas grozījums

Dohas klimata pārmaiņu konferencē, kas notika 2012. gada decembrī, Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ("Konvencija") Kioto protokola 192 līgumslēdzējas puses pieņēma minētā protokola grozījumu¹. Šis "Dohas grozījums" nosaka Kioto protokola otro saistību periodu — no 2013. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.

Saskaņā ar Dohas grozījumu Eiropas Savienība, tās dalībvalstis un Islande apņemas laikposmā no 2013. gada līdz 2020. gadam ierobežot savas vidējās ikgadējās siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas līdz 80 % no to emisijām bāzes gadā (vairumā gadījumu 1990. gads)². Šo saistību pamatā ir emisiju samazināšanas mērķrādītāji, kas noteikti 2009. gadā pieņemtajā klimata un enerģētikas tiesību aktu paketē, jo īpaši ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS) direktīvā un Lēmumā par kopīgiem centieniem³. Saistību aprēķinā ir ņemtas vērā atšķirības starp Eiropas Savienības tiesību aktu un Kioto protokola otrā saistību perioda darbības jomu⁴. Šī pieeja ir saskaņā ar Padomes 2012. gada marta secinājumiem, kuros norādīts, ka Eiropas Savienības, tās dalībvalstu un Islandes kopīgo saistību pamatā vajadzētu būt klimata un enerģētikas paketei, kā arī tas, ka atsevišķo dalībvalstu emisiju samazināšanas saistības Kioto protokola otrajā saistību periodā "nepārsniegs saistības, kas ir noteiktas ES tiesību aktos". Šī pieeja tika ievērota, Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm 2012. gada aprīlī iesniedzot savas saistības otrajam saistību periodam⁵.

Dohas klimata pārmaiņu konferencē papildus Dohas grozījuma pieņemšanai tika pieņemti arī vairāki lēmumi par tehniskiem aspektiem, kas saistīti ar Dohas grozījumā norādīto faktisko klimata pārmaiņu mazināšanas saistību īstenošanu, tostarp lēmumi par Kioto vienību uzskaiti un pārvaldību pārejas procesā no pirmā saistību perioda uz otro (Lēmums 1/CMP.8 un Lēmums 2/CMP.8)⁶. Tiek gatavots vēl viens lēmumu kopums, ar kuru pieņemšanu tiks pabeigta īstenošanas paketes izveide, un Eiropas Savienība strādā pie tā, lai nodrošinātu minēto lēmumu pieņemšanu Varšavas klimata pārmaiņu konferencē 2013. gada novembrī.

¹ Lēmums 1/CMP.8, pieņemts līgumslēdzēju pušu konferencē, kas vienlaikus bija Kioto protokola līgumslēdzēju pušu sanāksme, FCCC/KP/CMP/2012/13/Add.1.

² Pirmajā saistību periodā ES bāzes gadi bija šādi: attiecībā uz CO₂, CH₄ un N₂O visas dalībvalstis kā bāzes gadu izmantoja 1990. gadu, izņemot Bulgāriju, kas izmantoja 1988. gadu, Ungāriju, kas izmantoja 1985.–1987. gada vidējās vērtības, Slovēniju, kas izmantoja 1986. gadu, Poliju, kas izmantoja 1988. gadu, un Rumāniju, kas izmantoja 1989. gadu. Attiecībā uz fluorētajām gāzēm visas dalībvalstis kā bāzes gadu izmantoja 1995. gadu, izņemot: Austriju, Franciju, Itāliju un Slovākiju, kas izmantoja 1990. gadu, un Rumāniju, kas izmantoja 1989. gadu.

³ 2009. gada 23. aprīlī pieņemtie tiesību akti, tostarp Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/29/EK, ar ko Direktīvu 2003/87/EK groza, lai uzlabotu un paplašinātu Kopienas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Lēmums Nr. 406/2009/EK par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam, OV L 140, 5.6.2009.

⁴ Šīs darbības jomu atšķirības ir detalizēti paskaidrotas Komisijas dienestu darba dokumentā "ES kvantitatīvā emisiju ierobežošanas un samazināšanas mērķa (QELRO) sagatavošana, pamatojoties uz ES klimata un enerģētikas tiesību aktu paketi", SWD(2012) 18 final, 13.2.2012.

⁵ Dokuments, ko 2012. gada 19. aprīlī iesniegusi Dānija un — Eiropas Savienības un tās dalībvalstu vārdā — Eiropas Komisija, *Information on the quantified emission limitation or reduction objectives (QELROs) for the second commitment period under the Kyoto Protocol*, FCCC/KP/AWG/2012/MISC.1.

⁶ Sk. 1. zemsvītras piezīmi.

Eiropas Savienības, tās dalībvalstu un Islandes saistību kopīga izpilde

Kioto protokola 4. pants paredz līgumslēdzējām pusēm iespēju kopīgi pildīt to saistības. Eiropas Savienība un tās dalībvalstis izmantoja šo iespēju, ratificējot Kioto protokolu 2002. gadā un īstenojot tā pirmo saistību periodu⁷. Sarunās par Dohas grozījumu Eiropas Savienība un tās dalībvalstis skaidri norādīja, ka plāno arī savas otrā saistību perioda saistības pildīt kopīgi, šoreiz iesaistoties arī Islandei.

Ir uzskatāms, ka līgumslēdzējas puses, kas vienojušās pildīt savas saistības kopīgi, ir šīs saistības izpildījušas, ja ir izpildītas to kopīgās saistības (pamatojoties uz to siltumnīcefekta gāzu emisiju agregēto apjomu saistību perioda laikā). Savukārt, ja kopīgās saistības netiek izpildītas, katra līgumslēdzēja puse pati atbild par savu emisiju līmeni, kas noteikts kopīgās izpildes vienošanās dokumentā. Tāpēc Kioto protokols nosaka, ka līgumslēdzējām pusēm jānoslēdz kopīgas izpildes vienošanās, lai noteiktu un, līgumslēdzējām pusēm deponējot apstiprināšanas dokumentus, paziņotu attiecīgos emisiju līmeņus, kas piešķirti katram kopīgas izpildes vienošanās dalībniekam.

Eiropas Savienības, tās dalībvalstu un Islandes saistību kopīgas īstenošanas noteikumi ir izklāstīti I pielikumā priekšlikumā Padomes Lēmumam par ANO Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām pievienotā Kioto protokola Dohas grozījuma noslēgšanu un no tā izrietošo saistību kopīgu izpildi⁸. Noteikumi tiks iekļauti arī ar Islandi noslēgtās divpusējās vienošanās dokumentā; Komisija 2013. gada jūnijā ierosināja, lai Padome tai sniedz ieteikumu par šīs vienošanās sarunu pilnvarām. Kad vienošanās būs panākta, šie noteikumi, tostarp attiecīgie emisiju līmeņi, būs jāpaziņo *UNFCCC*, Eiropas Savienībai, tās dalībvalstīm un Islandei kopīgi deponējot savus Dohas grozījuma apstiprināšanas dokumentus.

Emisiju uzskaitē pēc 2012. gada

Kioto protokola otrajā saistību periodā joprojām tiks izmantota un zināmā mērā uzlabota esošā visaptverošā emisiju uzskaites sistēma, lai nodrošinātu līgumslēdzēju pušu snieguma pārredzamību un to saistību izpildi. Šīs sistēmas pamatā ir prasība katrai līgumslēdzējai pusei, kurai ir saistības, aprēķināt tai noteikto daudzumu. Šis noteiktais daudzums norāda, cik tonnu oglekļa dioksīda ekvivalenta (CO₂ ekv.) līgumslēdzēja puse drīkst emitēt saistību perioda laikā. To piešķir noteiktā daudzuma vienībās (*AAU*) katras līgumslēdzējas puses valsts reģistrā. Saskaņā ar kopīgās izpildes vienošanos, kas sniegta Padomes lēmuma priekšlikuma II pielikumā, tas nozīmē, ka Eiropas Savienība, tās dalībvalstis un Islande katra atbild par sev noteiktajam daudzumam atbilstoša *AAU* apjoma piešķiršanu valstu reģistros.

Valstu reģistros ietver un uzskaita ne vien darījumus *AAU*, bet arī darījumus vienībās, kas izriet no Kioto protokola elastīgo mehānismu lietojuma. Līdztekus *AAU* šādas vienības ir sertificētas emisiju samazināšanas vienības (*CER*), ko lieto tīrās attīstības mehānisma projektos, emisiju samazināšanas vienības (*ERU*), ko lieto kopīgās īstenošanas projektos, kā arī piesaistes vienības (*RMU*), ko lieto, ja tiek veikta piesaiste ar piesaistītājiem. Uz darījumiem, ko uzskaita šajās vienībās, attiecas starptautiskas prasības, piemēram, atbilstības kritēriji dalībai elastīgajos mehānismos un prasības, kas reglamentē saistību perioda rezervi (*CPR*). Šīs prasības palīdz nodrošināties pret to, ka kāda līgumslēdzēja puse varētu pārdot pārāk daudz vienību gadījumos, kad to nekompensē attiecīgās līgumslēdzējas puses faktiskie emisiju samazinājumi. Dohas klimata pārmaiņu konferencē tika pieņemti arī noteikumi par

⁷ Padomes 2002. gada 25. aprīļa Lēmums 2002/358/EK par ANO vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām pievienotā Kioto protokola apstiprināšanu Eiropas Kopienas vārdā un no tā izrietošo saistību kopīgu izpildi, OV L 130, 15.5.2002., 1. lpp.

⁸ COM(2013) 768 final.

pāreju no pirmā saistību perioda uz otro, jo īpaši attiecībā uz pirmā saistību perioda pārpalikušo *AAU* pārnesei uz otro saistību periodu.

Lai gan nesen pieņemtie Kioto noteikumi principā neietekmē ES ETS un Lēmuma par kopīgiem centieniem darbību, būtu jāprecizē mijiedarbība starp Kioto protokola uzskaites sistēmu un Eiropas Savienības tiesību aktos paredzētajiem uzskaites noteikumiem, turklāt Kioto noteikumu īstenošana jāaskaņo ar ES tiesību aktu noteikumiem. Kopīgās izpildes vienošanās īstenošanai būs jā sagatavo arī papildu tehniskie noteikumi.

Tehniskās īstenošanas juridiskais pamats Eiropas Savienībā

Kioto protokola pirmajā saistību periodā (2008–2012) starptautiski saskaņotās prasības tika īstenotas ar Monitoringa mehānisma lēmumu⁹ un regulām par reģistriem, kas bija piemērojamas ES ETS otrajam posmam (2008–2012)¹⁰. Šīs prasības aptvēra emisiju un vienību uzskaiti, ES īstenoto kopīgo izpildi, vienību pārvaldību, kas vajadzīga Kioto protokola saistību izpildei, un to mijiedarbību ar vienību pārvaldības procesiem ES ETS ietvaros. Regulas par reģistriem ietvēra uzskaites un vienību pārvaldības noteikumus ES ETS īstenošanai un Kioto protokola pirmā saistību perioda īstenošanai. Pašlaik spēkā esošajā Reģistra regulā¹¹ ir ietverti tikai vienību pārvaldības noteikumi, kas saistīti ar ES ETS trešā posma un Lēmuma par kopīgiem centieniem īstenošanu un darbību. Tā nereglamentē uzskaites prasības protokola tehniskajai īstenošanai pēc 2012. gada.

Lai turpinātu Kioto protokola īstenošanu pēc 2012. gada, ir jāizstrādā virkne tehniskās īstenošanas noteikumu Eiropas Savienībai, tās dalībvalstīm un Islandei. Nesen pieņemtajā Pārraudzības mehānisma regulā¹² nav juridiskā pamata, kas sniegtu Komisijai iespēju to darīt attiecībā uz dalībvalstu valstu reģistriem. Līdz ar to, lai nodrošinātu vajadzīgo juridisko pamatu, ir jāizdara šis grozījums Pārraudzības mehānisma regulā.

2. KIOTO PROTOKOLA TEHNISKĀ ĪSTENOŠANA PĒC 2012. GADA

Lai nodrošinātu Kioto protokola tehnisko īstenošanu Eiropas Savienībā pēc 2012. gada, darītu iespējamu Eiropas Savienības, tās dalībvalstu un Islandes saistību kopīgas izpildes efektīvu norisi un nodrošinātu tās saskaņošanu ar ES ETS un Lēmuma par kopīgiem centieniem darbību, Eiropas Savienībā ir vajadzīgi tehniskās īstenošanas noteikumi. Šiem noteikumiem jāaptver vairāki jautājumi, tostarp:

- vienību pārvaldības procesi, piemēram, darījumi ar Kioto vienībām (piešķiršana, pārskaitīšana, iegūšana, anulēšana, norakstīšana, pārnese, aizstāšana vai termiņa

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Lēmums Nr. 280/2004/EK par monitoringa mehānismu attiecībā uz siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju un par Kioto protokola īstenošanu Kopienā, OV L 49, 19.2.2004., 1. lpp.

¹⁰ Komisijas 2004. gada 21. decembra Regula (EK) Nr. 2216/2004 par standartizētu un drošu reģistru sistēmu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu 280/2004/EK, OV L 386, 29.12.2004., 1. lpp., un Komisijas 2010. gada 7. oktobra Regula (ES) Nr. 920/2010 par standartizētu un drošu reģistru sistēmu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 280/2004/EK, OV L 270, 14.10.2010., 1. lpp.

¹¹ Komisijas 2013. gada 2. maija Regula (ES) Nr. 389/2013, ar ko izveido Savienības reģistru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 280/2004/EK un Lēmumu Nr. 406/2009/EK un atceļ Komisijas Regulu (ES) Nr. 920/2010 un Regulu (ES) Nr. 1193/2011, OV L 122, 3.5.2013., 1. lpp.

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija Regula (ES) Nr. 525/2013 par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām un par Lēmuma Nr. 280/2004/EK atcelšanu, OV L 165, 18.6.2013., 13. lpp.

beigu datuma maiņa) Eiropas Savienības, dalībvalstu un Islandes valstu reģistros un starp reģistriem;

- uzskaites procesi, kas saistīti ar pāreju no pirmā saistību perioda uz otro, tostarp ar pārpalikušo *AAU*, *CER* un *ERU* pārnese no pirmā saistību perioda uz otro;
- iepriekšējā perioda pārpalikuma rezerves (*PPSR*) un saistību perioda rezerves (*CPR*) izveide un uzturēšana katram kopīgas izpildes vienošanās dalībniekam;
- nodeva jeb "ieturējums", ko iekasē par *ERU* piešķiršanu un *AAU* pirmreizējo starptautisko pārskaitīšanu otrajā saistību periodā.

Šis Eiropas Parlamenta un Padomes regulas priekšlikums sniedz pamatu šo tehnisko aspektu īstenošanai Eiropas Savienībā, pieņemot tiesību aktus.

Vienību pārvaldības procesi

Šajā priekšlikumā paredzētie deleģētie akti ir vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka visi darījumi ar Kioto vienībām Eiropas Savienības, tās dalībvalstu un Islandes valstu reģistros atbilst to saistību kopīgai izpildei. Šie darījumi ietver vienību piešķiršanu, pārskaitīšanu, iegūšanu, anulēšanu, pārnesei, aizstāšanu, termiņa beigu datuma maiņu un norakstīšanu. Ir arī jānodrošina to vienību pārvaldības procesu efektīva īstenošana, kas izveidoti emisiju un vienību uzskaitē saskaņā ar ES ETS un Lēmumu par kopīgiem centieniem. Otrā saistību perioda kopīgas izpildes vienošanās dokumentā būs sīkāk jāprecizē Kioto protokola īstenošanas noteikumi Eiropas Savienībā.

Turklāt gan ES ETS, gan Lēmums par kopīgiem centieniem paredz Kioto vienību ierobežotu izmantošanu tādu saistību izpildei, kas noteiktas ES tiesību aktos. Kioto protokola noteikumu tehniskajai īstenošanai Eiropas Savienībā ir katrā ziņā jāietver visa Savienības tiesību aktos noteiktā elastība, lai operatori varētu piekļūt šīm vienībām saskaņā ar ES ETS noteikumiem un dalībvalstis varētu tām piekļūt attiecībā uz saistībām, kas tām noteiktas Lēmumā par kopīgiem centieniem. Svarīgi ir arī tas, lai tehniskā īstenošana arī turpmāk ietvertu stabilas uzskaites praksi, kas ir svarīga Kioto protokola īstenošanas noteikumu saskaņošanai ar ES ETS un Lēmumu par kopīgiem centieniem. Tostarp jānodrošina, lai par katru saistīto ES vienību, ko izveido vai izmanto atbilstības nodrošināšanai, tiktu piešķirta vai norakstīta viena Kioto vienība.

Turklāt šajā priekšlikumā paredzētajos deleģētajos aktos ir jānosaka efektīvs regulējums vienību norakstīšanai pēc 2012. gada: lai kopējās saistības tiktu izpildītas, Eiropas Savienībai, katrai dalībvalstij un Islandei ir jānoraksta vienības atbilstoši savam emisiju līmenim. Ja Savienība, dalībvalstis un Islande vienības norakstīs saskaņotā procesā un norakstāmās vienības tiks skaidri identificētas, tad atbilstības nodrošināšana Savienības tiesību aktiem nozīmēs, ka ir ievērotas arī Kioto protokolā noteiktās saistības, un otrādi. Turklāt šāds process ir nepieciešams, lai aizsargātu ES ETS ietvaros veiktās uzskaites integritāti. Ja operatori, uz kuriem attiecas ES ETS, izpildīs tās saistības, tādējādi tiks arī nodrošināts, ka attiecīgo emisiju segšanai nevajadzēs iegūt papildu Kioto vienības, lai panāktu atbilstību Kioto uzskaites prasībām attiecībā uz otro saistību periodu. Lai to panāktu, šajā priekšlikumā paredzētie deleģētie akti nodrošinās, ka 2013. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembra emisijas, uz ko attiecas ES ETS, atbildīs vēlākai tādu vienību norakstīšanai, kas derīgas Kioto protokola otrajā saistību periodā. Būtībā tie nodrošinās, ka attiecībā ar emisijām no avotiem, kas uzskaitīti Kioto protokola A pielikumā, par katru vienību, kas tiek nodota ES ETS, tiks norakstīta viena Kioto vienība, kas derīga otrajā saistību periodā. Tāpat tie arī noteiks, ka Kioto vienības, kas derīgas otrajā saistību periodā, tiks norakstītas, kompensējot dalībvalstu un Islandes emisijas un piesaisti nozarēs, uz kurām neattiecas ES ETS, ja uz šīm gāzēm, avotiem un piesaistītājiem attiecas protokols.

Uzskaites procesi, kas saistīti ar pāreju no pirmā saistību perioda uz otro

Lēmumā 13/CMP.1, kas ietver Kioto protokola uzskaites pamatnoteikumus¹³, ir izklāstīti noteikumi, kas sniedz līgumslēdzējām pusēm iespēju pārnest *ERU*, *CER* un *AAU* uz nākamo saistību periodu pēc tam, kad visām līgumslēdzējām pusēm ir veikts atbilstības novērtējums. Saskaņā ar minēto lēmumu *ERU* un *CER* var pārnest apmērā, kas nepārsniedz 2,5 % no līgumslēdzējai pusei noteiktā daudzuma. Piesaistes vienības (*RMU*), pagaidu *CER*, ilgtermiņa *CER* un *ERU*, kas iegūtas, konvertējot *RMU*, nevar pārnest. Lēmums 1/CMP.8 apstiprina, ka šie noteikumi tiks piemēroti arī pēc 2012. gada, un pievieno prasību, ka pārnestās *AAU* jāpārskaita uz attiecīgās līgumslēdzējas puses iepriekšējā perioda pārpalikuma rezervi (*PPSR*).

Procentuālo ierobežojumu *CER* un *ERU* pārnesei piemēro, pamatojoties uz noteikto daudzumu, un pirmajā saistību periodā derīgās *CER* un *ERU*, ko izmanto atbilstības nodrošināšanai ES ETS trešajā posmā (2013–2020), tiek turētas Savienības reģistrā. Tāpēc ir svarīgi, lai ierobežojums visā Eiropas Savienībā un tās dalībvalstīs tiktu piemērots tādā veidā, lai šādas vienības varētu pārnest vēlākai norakstīšanai. Turklāt ES ETS nosaka, ka konti jāatver un jāuztur ne tikai līgumslēdzējām pusēm, bet arī privātām struktūrām. Ja šo kontu turējumi ietver *CER* un *ERU*, būs svarīgi izstrādāt saskaņotus noteikumus, kas nodrošinās pārnesei noteikumu optimālu īstenošanu. Arī tās *AAU*, kas reprezentē kvotas, kuras ir uzkrātas starp ES ETS otro un trešo posmu, tiek turētas Savienības reģistrā. Tāpēc deleģētajos aktos būs jānosaka arī noteikumi uz *AAU* attiecināmo pārnesei noteikumu piemērošanai, lai nodrošinātu, ka Kioto protokola uzskaites sistēma ir saskaņota ar ES ETS un Lēmuma par kopīgiem centieniem uzskaites sistēmu.

Saistību perioda pārpalikuma rezerves (*CPR*) un iepriekšējā perioda pārpalikuma rezerves (*PPSR*) izveide un uzturēšana katram kopīgas izpildes vienošanās dalībniekam

Šajā priekšlikumā paredzētajos deleģētajos aktos būs arī jāprecizē saistību perioda rezerves (*CPR*) darbība Eiropas Savienības, tās dalībvalstu un Islandes valstu reģistros. Starptautiskā prasība izveidot un uzturēt *CPR* ietilpst katras puses pienākumā pārvaldīt un uzskaitīt tai noteikto daudzumu. Saskaņā ar starptautiskiem lēmumiem *CPR* ir vienāda ar zemāko no šīm vērtībām: 90 % no līgumslēdzējai pusei sākotnēji noteiktā daudzuma vai 100 % no tās visnesenāk pārskatītā pārskata, kas reizināts ar 8. *CPR* katram kopīgas izpildes vienošanās dalībniekam piemēro atsevišķi. Tā kā dalībvalstīm un Islandei noteiktais daudzums attiecas tikai uz nozarēm, kas nav ES ETS nozares, un Savienībai noteiktais daudzums attiecas uz ES ETS nozarēm, tad šajā priekšlikumā paredzētajos deleģētajos aktos ir jānosaka saskaņota pieeja attiecīgo Eiropas Savienības, tās dalībvalstu un Islandes saistību perioda rezervju precīzam aprēķinam un pārredzamai ziņošanai par šīm rezervēm.

Lēmums 1/CMP.8 nosaka, ka katrai līgumslēdzējai pusei savā valsts reģistrā ir jāizveido iepriekšējā perioda pārpalikuma rezerves (*PPSR*) konts, un paredz šādus ar *PPSR* saistītus noteikumus: vienības var pārskaitīt no viena *PPSR* konta uz citu; katra līgumslēdzēja puse var norakstīt savā *PPSR* kontā esošās vienības līdz līmenim, kurā otrā saistību perioda emisijas pārsniegtu noteikto daudzumu, un līgumslēdzēja puse var no citas līgumslēdzējas puses *PPSR* iegūt vienības, kuru apmērs nepārsniedz 2 % no ieguvējai līgumslēdzējai pusei noteiktā daudzuma iepriekšējā saistību periodā. Eiropas Savienība, tās dalībvalstis un Islande katra atbild par savas *PPSR* izveidi un uzturēšanu saskaņā ar starptautiski pieņemtiem noteikumiem un kopīgās izpildes noteikumiem. Katras *PPSR* apmērs ir jānosaka atbilstoši emisiju līmeņiem, kas noteikti ierosinātā Padomes lēmuma I pielikumā. Ir jānosaka arī kopīgi

¹³ Lēmums 13/CMP.1 par noteikto daudzumu uzskaites modalitātēm saskaņā ar Kioto protokola 7. panta 4. punktu, FCCC/KP/CMP/2005/8/Add.2.

noteikumi par sākuma bilanci¹⁴ un vienību lietojumu un ieguvi Eiropas Savienības, tās dalībvalstu un Islandes *PPSR*.

Par *AAU* un *ERU* iekasētais ieturējums

Lēmums 1/CMP.8 nosaka nodevu 2 % ieturējuma apmērā par *AAU* pirmreizējo starptautisko pārskaitīšanu un *ERU* piešķiršanu. Ciktāl šī nodeva attiecas uz *ERU* piešķiršanu, par to atbild katra dalībvalsts un Islande. Tomēr, tā kā ir jāuztur *AAU* bilance, lai nodrošinātu, ka par katru vienību, ko izmanto, lai nodrošinātu atbilstību Lēmumam par kopīgiem centieniem, varētu norakstīt derīgu Kioto vienību, šajā priekšlikumā paredzētajos deleģētajos aktos ir jānodrošina, ka ieturējuma nodevas piemērošanas uzskaitē ir saskaņota ar Eiropas Savienības tiesību aktu prasībām.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Ar šo priekšlikumu groza juridisko pamatu, kas ietverts Pārraudzības mehānisma regulā, lai sniegtu Komisijai iespēju pieņemt nelegislatīvus aktus, ar kuriem ES tiesību aktos paredz noteikumus par nebūtiskiem elementiem Kioto vienību uzskaitē pēc 2012. gada. Būtiskie elementi attiecībā uz Eiropas Savienības, tās dalībvalstu un Islandes saistībām, to īstenošanu un kopīgu izpildi ir noteikti vairākos juridiskos instrumentos, tostarp atsevišķā Padomes lēmuma priekšlikumā. Tie tiks reglamentēti arī divpusējās vienošanās dokumentā ar Islandi un ir iekļauti Dohas grozījumā un ar to saistītajos lēmumos, kas pieņemti līgumslēdzēju pušu konferencē, kura vienlaikus bija Kioto protokola līgumslēdzēju pušu sanāksme, kā arī Pārraudzības mehānisma regulā un saskaņā ar to pieņemtajos deleģētajos un īstenošanas aktos.

Iepriekš — saskaņā ar tobrīd spēkā esošajām regulām par reģistriem — šādi noteikumi tika pieņemti, izmantojot regulatīvās kontroles komitejas procedūru. To pamatā bija Monitoringa mehānisma lēmumā ietvertais juridiskais pamats. Juridiskais pamats, kas ļāva īstenot tehniskos aspektus, kuri saistīti ar vienību pārvaldību pirmajā Kioto protokola saistību periodā, pieņemot regulas par reģistriem, bija ietverts Monitoringa mehānisma lēmuma 3. panta 3. punktā un 6. panta 1. punktā. Tas *inter alia* attiecās uz vajadzību komiteju procedūrā pieņemt īstenošanas noteikumus attiecībā uz valsts reģistrā ietvertās informācijas ziņošanu par noteiktā daudzuma vienību, piesaistes vienību, emisiju samazināšanas vienību un sertificētu emisiju samazināšanas vienību piešķiršanu, iegūšanu, turēšanu, pārskaitīšanu, anulēšanu, atsaukšanu un pārnesi, kas veikta iepriekšējā gadā. Tas arī paredzēja iespēju pieņemt komiteju procedūras pasākumus attiecībā uz prasību, lai Kopiena un tās dalībvalstis "izveido un uztur reģistrus, lai nodrošinātu noteiktā daudzuma vienību, piesaistes vienību, emisijas samazināšanas vienību un sertificētu emisijas samazinājumu piešķiršanas, turēšanas, pārskaitīšanas, iegūšanas, anulēšanas un atsaukšanas precīzu uzskaiti".

Monitoringa mehānisma lēmums tika atcelts un aizstāts ar Pārraudzības mehānisma regulu, kas stājās spēkā 2013. gada 8. jūlijā. Pārraudzības mehānisma regulas 10. pantā ("Reģistru izveido un darbība") ir minēta reģistru sistēma, kas ļauj tehniski īstenot Kioto protokolu attiecībā uz vienību pārvaldību valstu reģistros. Tā ietver būtisku elementu — prasību, lai Savienība un tās dalībvalstis "izveido un uztur reģistrus, lai pēc vajadzības precīzi uzskaitītu *AAU*, *RMU*, *ERU*, *CER*, pagaidu *CER* un ilgtermiņa *CER* piešķiršanu, turēšanu, pārskaitīšanu, iegūšanu, anulēšanu, norakstīšanu, pārnesi, aizstāšanu vai termiņa beigu datuma maiņu". 10. panta 4. punkts ietver arī juridisko pamatu tāda deleģētā akta pieņemšanai, ar kuru īsteno

¹⁴ Eiropas Savienības *PPSR* sākotnējo bilanci, kas jānosaka Savienības reģistrā, galvenokārt veidos *AAU*, kas tiek turētas Savienības reģistrā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 920/2010 56. pantu; tās reprezentē ES ETS kvotas, kas uzkrātas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 920/2010 57. pantu. Katras dalībvalstu un Islandes *PPSR* sākotnējo bilanci veidos *AAU*, kas pārnestas katrā valsts reģistrā.

Kioto protokola tehniskās īstenošanas nebūtiskos elementus attiecībā uz vienību pārvaldību valstu reģistros, un tas aizstāj Monitoringa mehānisma lēmuma 6. panta 1. punktu. Tomēr Monitoringa mehānisma lēmuma 6. panta 1. punkts attiecās uz visiem jautājumiem, kas saistīti ar vienību pārvaldību "Kopienas un tās dalībvalstu reģistros", savukārt Pārraudzības mehānisma regulā šā nosacījuma piemērošanas joma ir sašaurināta. Deleģēto aktu pieņemšanas juridiskais pamats tagad attiecas tikai uz "Savienības reģistra" (nevis Savienības *un dalībvalstu* reģistru) izveidošanu (nevis izveidošanu *un uzturēšanu*).

Lai izveidotu efektīvi funkcionējošu reģistru sistēmu, kurā īstenotas jaunās prasības attiecībā uz vienību pārvaldību Kioto protokola otrajā saistību periodā, ir jāgroza Pārraudzības mehānisma regulas 10. pants. Tās piemērošanas joma ir jāpaplašina, lai aptvertu visus tehniskās īstenošanas aspektus saistībā ar vienību pārvaldību valstu reģistros atbilstoši Kioto protokola, Dohas grozījuma un saskaņā ar to pieņemto lēmumu prasībām attiecībā uz Kioto protokola otro saistību periodu.

Pamatojoties uz to noteikumu saturu, kuri jāpieņem šajā priekšlikumā paredzētajos tiesību aktos saskaņā ar iepriekš izklāstīto, arī minētie tiesību akti ir jāpieņem kā deleģētie akti saskaņā ar LESD 290. pantu, tāpat kā jau paredzēts Pārraudzības mehānisma regulas 10. panta 4. punktā.

Deleģētais akts papildina būtiskos noteikumus, precizējot to jēgu un reglamentējot sīkākus to aspektus. Tas atšķiras no īstenošanas akta atbilstoši LESD 291. pantam, kas paredz vienādus nosacījumus Savienības tiesību aktu īstenošanai dalībvalstīs. Kā norādīts iepriekš, uzskaites prasības, kas īstenojamas pēc 2012. gada, izriet ne tikai no ES tiesību aktiem; to pamatā lielā mērā ir starptautiski noteikumi. Turklāt tās neīsteno dalībvalstīs vienas pašas; tās vienlīdz attiecas arī uz Eiropas Savienību un rada saistības ES iestādēm. Kā paredz LESD 290. pants, šajā priekšlikumā paredzētie deleģētie akti nevis saskaņotu kādus esošus būtiskus noteikumus, bet gan reglamentētu konkrētus papildu tehniskos aspektus Kioto protokola īstenošanai pēc 2012. gada.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 attiecībā uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Kioto protokola tehnisko īstenošanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹⁵,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu¹⁶,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Padome ir pieņēmusi Lēmumu [...] par ANO Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām pievienotā Kioto protokola Dohas grozījuma noslēgšanu un no tā izrietošo saistību kopīgu izpildi¹⁷. Ar minēto lēmumu Savienības vārdā tiek noslēgts ANO Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) pievienotā Kioto protokola Dohas grozījums, kas nosaka otro saistību periodu, un tiek paredzēti noteikumi Eiropas Savienības, tās dalībvalstu un Islandes saistību kopīgai īstenošanai saskaņā ar Kioto protokola 4. pantu.
- (2) Lai noslēgtu Dohas grozījumu, īstenotu saistītos lēmumus, kas pieņemti līgumslēdzēju pušu konferencē, kura vienlaikus bija Kioto protokola līgumslēdzēju pušu sanāksme, un īstenotu Savienības, tās dalībvalstu un Islandes saistību kopīgas izpildes noteikumus, ir jānosaka noteikumi, ar ko nodrošina Kioto protokola tehnisko īstenošanu Savienībā pēc 2012. gada, dara iespējamu Savienības, tās dalībvalstu un Islandes saistību kopīgas izpildes efektīvu norisi un nodrošina tās saskaņošanu ar Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS) — kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK¹⁸ — un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma 406/2009/EK¹⁹ darbību.

¹⁵ OV C ..., ..., ... lpp.

¹⁶ OV C ..., ..., ... lpp.

¹⁷ OV L ..., ..., ... lpp.

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīva 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Lēmums Nr. 406/2009/EK par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam (OV L 140, 5.6.2009.).

- (3) Pirmajā Kioto protokola saistību periodā starptautiskās prasības attiecībā uz emisiju un vienību uzskaiti un pārvaldību un Savienības un tās dalībvalstu saistību kopīgu izpildi tika īstenotas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 280/2004/EK²⁰ un tā sauktajām regulām par reģistriem²¹. Iepriekšējās regulas par reģistriem tika aizstātas ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 389/2013²², kas tagad ietver noteikumus par vienību pārvaldību, kuri saistīti ar ES ETS un Lēmuma 406/2009/EK²³ īstenošanu un darbību. Nesen pieņemtajā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 525/2013²⁴ vairs nav ietverts vajadzīgais juridiskais pamats, lai pieņemtu deleģētos tiesību aktus otrajam saistību periodam piemērojamo noteikumu īstenošanai.
- (4) Attiecībā uz otro saistību periodu Savienībai noteiktais daudzums attiecas uz siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem, ko aptver ES ETS, tādā mērā, kādā tos aptver Kioto protokols, savukārt dalībvalstīm un Islandei noteiktie daudzumi attiecas uz visām citām siltumnīcefekta gāzu emisijām no tādiem avotiem un piesaisti tādos piesaistītajos, ko aptver Kioto protokols.
- (5) Lēmums 1/CMP.8²⁵ groza noteikumus, pēc kuriem nosaka tiesības piedalīties Kioto protokola elastīgajos mehānismos. Tajā arī noteikti ierobežojumi vienību pārvešanai no pirmā saistību perioda uz otro, tostarp prasība, lai katra puse izveidotu iepriekšējā perioda pārpalikuma rezervi (*PPSR*). Turklāt minētajā lēmumā paredzēts, ka par noteiktā daudzuma vienību (*AAU*) pirmreizējo starptautisko pārskaitīšanu un emisiju samazināšanas vienību (*ERU*) piešķiršanu izmantošanai kopīgās īstenošanas projektos iekasē nodevu 2 % ieturējuma apmērā, tiklīdz līgumslēdzēju pušu iepriekš turētās *AAU* vai piesaistes vienības (*RMU*) tiek konvertētas par *ERU*. Šobrīd norit sarunas par papildu noteikumiem Kioto protokola otrā saistību perioda īstenošanai.
- (6) Lai izveidotu saskaņotus noteikumus, ar ko nodrošinātu Kioto protokola tehnisko īstenošanu Savienībā pēc 2012. gada, darītu iespējamu Savienības, tās dalībvalstu un Islandes saistību kopīgas izpildes efektīvu norisi un nodrošinātu tās saskaņošanu ar ES ETS un Lēmuma par kopīgiem centieniem darbību, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar LESD 290. pantu. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina to saskaņotība ar starptautiski atzītām

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Lēmums Nr. 280/2004/EK par monitoringa mehānismu attiecībā uz siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju un par Kioto Protokola īstenošanu Kopienā (OV L 49, 19.2.2004., 1. lpp.).

²¹ Komisijas 2004. gada 21. decembra Regula (EK) Nr. 2216/2004 par standartizētu un drošu reģistru sistēmu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu 280/2004/EK (OV L 386, 29.12.2004., 1. lpp.) un Komisijas 2010. gada 7. oktobra Regula (ES) Nr. 920/2010 par standartizētu un drošu reģistru sistēmu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 280/2004/EK (OV L 270, 14.10.2010., 1. lpp.).

²² Komisijas 2013. gada 2. maija Regula (ES) Nr. 389/2013, ar ko izveido Savienības reģistru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 280/2004/EK un Lēmumu Nr. 406/2009/EK un atceļ Komisijas Regulu (ES) Nr. 920/2010 un Regulu (ES) Nr. 1193/2011, OV L 122, 3.5.2013., 1. lpp.

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Lēmums Nr. 406/2009/EK par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam, OV L 140, 5.6.2009., 136. lpp.

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija Regula (ES) Nr. 525/2013 par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām un par Lēmuma Nr. 280/2004/EK atcelšanu, OV L 165, 18.6.2013., 13. lpp.

²⁵ Lēmums 1/CMP.8, pieņemts līgumslēdzēju pušu konferencē, kas vienlaikus bija Kioto protokola līgumslēdzēju pušu sanāksme, FCCC/KP/CMP/2012/13/Add.1.

uzskaites prasībām, Lēmumā [...] paredzētajiem kopīgās izpildes noteikumiem un attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) Nr. 525/2013 groza šādi:

1. regulas 3. pantam pievieno šādu 13.a) un 13.b) punktu:

"13.a) "saistību perioda rezerve" jeb "*CPR*" ir rezerve, ko izveido saskaņā ar Lēmuma 11/CMP.1 pielikumu vai ar citiem attiecīgiem lēmumiem, kurus pieņēmušas ar *UNFCCC* vai Kioto protokolu izveidotas struktūras;

13.b) "iepriekšējā perioda pārpalikuma rezerve" jeb "*PPSR*" ir rezerve, ko izveido saskaņā ar Lēmumu 1/CMP.8 vai ar citiem attiecīgiem lēmumiem, kurus pieņēmušas ar *UNFCCC* vai Kioto protokolu izveidotas struktūras;"

2. regulas 10. pantu groza šādi:

- a) regulas 10. panta 1. punktam pievieno šādu daļu:

"Savienība un dalībvalstis savos reģistros uzskaita tādu vienību pārskaitīšanu, ko Kioto protokols, Lēmums 1/CMP.8 vai citi attiecīgi lēmumi, kurus pieņēmušas ar *UNFCCC* vai Kioto protokolu izveidotas struktūras, paredz iekasēt kā ieturējumu, pēc *ERU* piešķiršanas un *AAU* pirmreizējās starptautiskās pārskaitīšanas brīdī.";

- b) regulas 10. pantam pievieno šādu 5. punktu:

"5. Komisija tiek arī pilnvarota pieņemt deleģētus aktus saskaņā ar 25. pantu, lai, izmantojot Savienības un dalībvalstu reģistrus, nodrošinātu Kioto protokola tehnisko īstenošanu, darītu iespējamu Savienības, tās dalībvalstu un Islandes saistību kopīgas izpildes efektīvu norisi un nodrošinātu tās saskaņošanu ar Direktīvas 2003/87/EK un Lēmuma 406/2009/EK darbību, tostarp tādos aspektos kā:

- (a) vienību pārvaldības procesi, piemēram, darījumi ar *AAU*, *CER*, ieskaitot ilgtermiņa *CER* un pagaidu *CER*, *ERU* un *RMU* (piešķiršana, pārskaitīšana, iegūšana, anulēšana, norakstīšana, pārnese, aizstāšana vai termiņa beigu datuma maiņa), Savienības, tās dalībvalstu un Islandes valstu reģistros un starp reģistriem;
- (b) uzskaites procesi, kas saistīti ar pāreju no pirmā saistību perioda uz otro, tostarp ar pārpalikušo *AAU*, *CER* un *ERU* pārnesei no pirmā saistību perioda uz otro;
- (c) iepriekšējā perioda pārpalikuma rezerves un saistību perioda rezerves izveide un uzturēšana Savienībai un tās dalībvalstīm;
- (d) ieturējuma uzskaitē saskaņā ar šā panta 1. punktu.

Pieņemot deleģētos aktus, kas minēti šā punkta pirmajā daļā, Komisija nodrošina starptautiski atzītu uzskaites prasību konsekventu īstenošanu, optimālu pārredzamību un Savienības un dalībvalstu īstenošanās Kioto vienību uzskaites precizitāti, vienlaikus pēc iespējas samazinot administratīvo slogu un izmaksas."

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*